AKAROM PROGRAM A SELLYEI JÁRÁSBAN

VÉGTELEN LEHETŐSÉG – KOMPLEX FELZÁRKÓZTATÁSI MODELLPROGRAM A SELLYEI JÁRÁSBAN EFOP-1.5.1-17-2017-00005 AZONOSÍTÓ SZÁMÚ PROJEKT

caritas hungarica

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

KATOLIKUS KARITÁSZ – CARITAS HUNGARICA

A Katolikus Karitász a Magyar Katolikus Egyház hivatalos segélyszervezete. Egyházi jogi személyiségű közcélú humanitárius szervezetként korra, nemre, felekezeti hovatartozásra való tekintet nélkül segíti a rászorulókat szociális intézmények fenntartása és különböző segélyprogramok, akciók útján.

A Karitász annak a nemzetközi hálózatnak a tagja, amely a világ 165 országában van jelen és ugyanazon küldetéstudatból fakadóan valósítja meg a felebaráti szeretet és rászorulók segítésének krisztusi parancsát. A segélyszervezet hazai hálózatának részei: az országos központ (Katolikus Karitász – Caritas Hungarica), a 16 egyházmegyei központ, az általuk fenntartott intézmények és a több mint 800 plébániai csoport, melyekben közel 10.000 önkéntes tevékenykedik rendszeresen.
A szervezet munkáját 8 fő tevékenységi terület mentén végzi: családok segítése, idősgondozás, szenvedélybetegek segítése, fogyatékkal élők és megváltozott munkaképességűek támogatása, hajléktalanoknak ellátása, hátrányos helyzetű kisebbségek segítése, menekültek és üldözött keresztények támogatása és katasztrófahelyzeti segítségnyújtás.

A Katolikus Karitász hazánk egyik legnagyobb karitatív szervezeteként hosszú évek óta vesz részt országszerte felzárkóztató célú és öngondoskodást segítő programok kidolgozásában és megvalósításában. A Sellyei járás 38 településén 2018. eleje óta van jelen a segélyszervezet a *Végtelen lehetőség – Komplex felzárkóztatási modellprogram a Sellyei járásban* címmel EFOP-1.5.1-17-2017-00005 azonosító számú projekt keretében szociális-, oktatási- és közösségfejlesztést célzó szolgáltatásaival. A Karitász 2018 nyarán Kisszentmártonban, a hozzá tartozó Majláthpuszta szegregátumban és Tésenyben hozott létre Jelenlét Pontokat, melyek a települési problémákra és hiányokra reagálva komplex közösségi térként funkcionálnak. 2020. nyarától további öt ormánsági kistelepülésen, Drávaiványi, Sósvertike, Lúzsok, Piskó és Vejti falvaiban kezdték meg feladatukat a szervezet munkatársai mindennapi szociális segítői jelenléttel.

PROJEKT CÍME, AZONOSÍTÓJA:
Végtelen lehetőség – Komplex felzárkóztatási modellprogram a Sellyei járásban EFOP-1.5.1-17-2017-00005 azonosító számú projekt

PROJEKT IDŐTARTAMA:
2018.03.01.-2022.05.29.

PROJEKT CÉLJA ÉS TEVÉKENYSÉGE:
A projekt célterülete a sellyei járás, amely egyike annak az 5 járásnak, amelyekben a gazdasági, infrastrukturális, társadalmi és munkaerő-piaci hátrányok a legnagyobb mértékű halmozódást mutatják, s ahol a szegénységben élő népesség aránya lényegesen magasabb a magyarországi átlagnál. A fejlesztés célja az érintett járás településeinek további leszakadásának fékezése, megállítása, a járáson belüli fejlettségbeli különbségek csökkentése a helyi közösségek fejlesztésével, a lakosság életesélyeit, életminőségét, szolgáltatásokhoz való hozzáférését, mobilizációját, közösségi kapacitásainak aktivizálódását szolgáló beavatkozásokkal; a kapacitás hiányos és alulmotivált szolgáltatások fejlesztésével és szükség szerinti pótlásával, a szolgáltatások összekapcsolásában rejlő lehetőségek kiaknázásával.

ALKALMAZOTT MÓDSZEREK:
Járási diagnózis készítése során a feltárt problémákra modell programok, szolgáltatások kipróbálása, működtetése a komplex felzárkóztatás eszközeivel a jelenlét alapú szociális munka keretében.
A sellyei járásban összesen 38 település található. A Végtelen Lehetőség projekt során kiemelten 12 településen (Téseny, Kisszentmárton+Majláthpuszta, Csányoszró, Baksa, Baranyahídvég, Besence, Drávasztára, Kisasszonyfa, Magyarmecske, Markóc, Okorág, Ózdfalu) nyújtjuk szolgáltatásainkat. Melyek közül 2 településen (Kisszentmárton, Téseny) Jelenlét Pont (napi rendszerességgel), 2 településen (Csányoszró, Majláthpuszta) Mobil Jelenlét Pont (heti rendszerességgel). Utazó Jelenlét Szolgáltatással kiemelten 10 településen (Baksa, Baranyahídvég, Besence, Drávasztára, Kisasszonyfa, Magyarmecske, Markóc, Okorág, Ózdfalu) (heti, havi rendszerességgel) vagyunk jelen a közösségek életében. A további 26 településen pedig a felmerülő igények, szükségletekre reagálva, az együttműködő partnerek által jelzett nehézségekre reflektálva nyújtjuk a szolgáltatásainkat a célcsoport számára.

EREDMÉNYEK ÉS TAPASZTALATOK:

Jelenlét Pontok: Tésenyben és Kisszentmártonban működtettünk jelenlét pontokat, közösségi tereket, ahol különböző szolgáltatásokat nyújtunk a helyi lakosok számára.

Mobil Jelenlét Pontok: Csányoszrón az IKSZT-vel együttműködve heti rendszerességgel tartunk fejlesztő és tanulás segítő foglalkozásokat, foglalkozunk szociális ügyintézéssel. Igény és szükséglet jelzése esetén keressük a családokat. Mailáthpusztán heti rendszerességgel nyújtunk szolgáltatásokat, a közösségépítést helyeztük fókuszba, ez a település alapvetően egy szegreált településrész, ahol a szociális problémák halmozódnak a családokban. A gyerekek és a felnőttek számára különböző szabadidős programokat szerveztünk, a tanulás segítő módszerek fókuszban vannak, továbbá az egyéni szociális ügyintézés is folyamatos.

Utazó Jelenlét Szolgáltatás: A járás összes településén nyújtanak szolgáltatást, de kiemelten 10(+2) települést látogatnak heti-havi rendszerességgel. A szolgáltatások elsősorban a településen élők igényeitől függ, de vannak szolgáltatások, amit mindenhol biztosítunk. Pl. játszóbusz, kézműves foglalkozás, szociális ügyintézés, kríziskezelés, családi rendezvények. A problémák jelzése direkt és indirekt módon történik a célcsoport részéről ezen programokon való részvételük során. A szolgáltatással kapcsolatban pozitívak a tapasztalatok.

TEVÉKENYSÉGEK A PROJEKTBEN:

Járási szinten: Helyzetfelmérés, diagnózis, Együttműködések erősítése, Járási Szolgáltatói Kerekasztal, Járási Fejlesztési Fórum, Szakmai Konferencia, Sellye Járási Információs és szolgáltatási honlap aloldal és online tudástár

Jelenlét Pontokon: Szakmai műhely, lakossági fórum, Tanoda jellegű tevékenység, tanulást segítő felzárkóztatás, felkészítés, gyermekjátszó klub (vezetett fejelsztő célú és szabad játék, bábozás, stb.), szülő klub (mesélés, gyermekápolás, nevelés, stb.), „Mese délután", „Kézművesek órája" - tematikus gyermekfoglalkozás. Családi nap - zenés, közösségi programok a gyermekek és szülők bevonásával, műsoraival, „Tudatos háztartás" - ismeretterjesztő klub a családoknak (olcsó háztartásvezetés, takarékoskodás, praktikus vásárlási, főzési tanácsok, pénzbeosztás, közösségi segítés, stb.).

Kölcsönző: gyermekápoláshoz szükséges eszközök (babaápolási eszközök, gyógyászati segédeszközök) továbbá kályha.
Közösségi mosási lehetőség, tetvességet megelőző és megszüntető program működtetése.
Felnőtt klubok, prevenciós csoportok, klubok (fiataloknak és felnőtteknek), nyári napközis és bentlakásos táborok, rendezvények.

Utazó Jelenlét Szolgáltatás: Játszóház programok,játszóbuszos szolgáltatás, Mobil Jelenlét Pont működtetés (kézműves fogl; ifi klub, játékok, filmklub, stb), családi-,gyermek rendezvények, ügyintézés, kríziskezelés.

Fejlesztő szolgáltatások:

- gyógypedagógus,
- fejlesztőpedagógus a Jelenlét Pontokon (heti 20 óra)
- fejlesztőpedagógus az óvodákba (heti 20 óra)
- logopédus a Jelenlét Pontokon
- meseterapeuta
- szupervízor
- addiktológiai konzultáció
- mediáció

Képzések szakembereknek és célcsoportnak:

- Peremhelyzetű és kirekesztett csoportokkal végzett közösségi és szociális munka
- Közösségi munka
- ECDL tanfolyam
- Értsük egymást jól!
- Egészségesebb munkahelyi közösségek program (munkahelyi egészségfejlesztés, stressz-addiktológiai témakör)
- Egészségesebb, biztonságosabb iskolaközösségek program (kortárs erőszak, zaklatás prevenciója)
- Elsősegély előadások édesanyáknak a sellyei Egészségfejlesztési Irodával együttműködve

Szakmai tapasztalatcsere, tanulmányút: Magyar Máltai Szeretetszolgálat által megvalósított Végtelen lehetőség munkatársaival a kunhegyesi járásban (Tiszabő, Tiszagyenda, Tiszabura) találkoztak a sellyei járás Végtelen lehetőség Projekt munkatársai

Szakmai rendezvények járási szinten:

- Járási Szolgáltatói Kerekasztal (9 alkalommal)
- Járási Fejlesztési Fórum (16 alkalommal)
- Szakmai konferenciák (6 alkalommal)

Célcsoport támogatása, aktivizálása innovatív programokkal a Katolikus Karitász Végtelen projektjében:

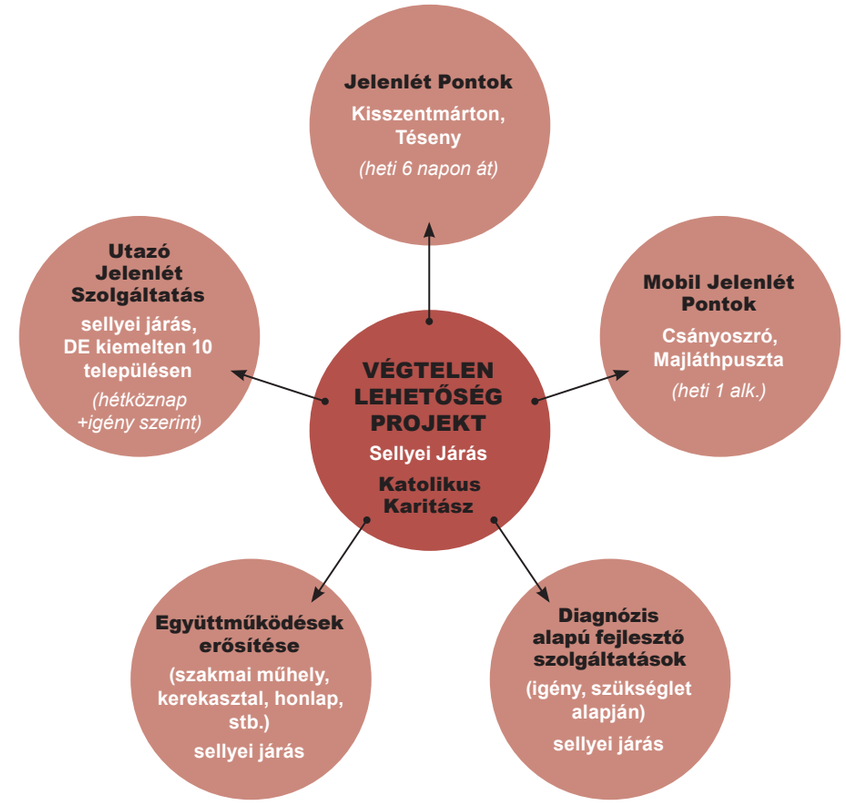
- **Akarom Program** (öngondoskodást elősegítő program családoknak)
- **Szép Otthon Program** (lakhatási életkörülményeket segítő program)
- **Zöldellő Kertek Program** (háztáji gazdálkodást és kiskert program az öngondoskodás támogatása)
- **Példakép Program** (mintaadók szerepe a járásban, iskolai sikerességet, pályaválasztást támogató program köznevelési intézményben és a jelenlét pontokon)
- **Családi napok** (közösségszervezést, közösség erősítését célzó program)

A projektről további tájékoztatást nyújt:

dr. Boros Julianna
szakmai vezető
Katolikus Karitász - Caritas Hungarica
Végtelen lehetőség – Komplex felzárkóztatási modellprogram a Sellyei járásban címmel EFOP-1.5.1-17-2017-00005 sz. projekt
Mobil: 06/70/601-5329
E-mail: boros.julianna@caritas.org.hu

További információk elérhetők a projekt honlapján:

Végtelen lehetőség – Komplex felzárkóztatási modellprogram a Sellyei járásban címmel EFOP-1.5.1-17-2017-00005 sz. projekt online elérhetősége:
www.karitasz.hu
Végtelen lehetőség - Katolikus Karitász (karitasz.hu)

AKAROM PROGRAM A SELLYEI JÁRÁSBAN

Az „AKAROM – MODELLPROGRAM” a Katolikus Karitász innovatív fejlesztési programja Katolikus Karitász - Caritas Hungarica – *Végtelen lehetőség – Komplex felzárkóztatási modellprogram a Sellyei járásban* címmel EFOP-1.5.1-17-2017-00005 sz. projekt keretében **olyan családoknak nyújtott támogatást, aki saját helyzetükön szeretnének változtatni, akik szeretnék megtanulni az öngondoskodás folyamatát és szeretnék, hogy szociális helyzetük pozitív irányba változzon.**

2021-ben településenként négy alkalommal találkoztunk a programba bevont családokkal, ahol tematikus ismeretterjesztő és gyakorlati foglalkozásokon vettek részt a családok. Szakmai támogatást, segítséget biztosítottunk a szociális munka eszközeivel és új programelemek segítségével. A program célja egy hosszú távú folyamat, mely a családok szociális helyzetének megváltoztatására törekszik a jobb életminőség elérése érdekében. Az Akarom program egy modellprogram, mely a tudásátadás mellett komplex folyamatként értelmezi az öngondoskodás és a szociális helyzet javítását.
A családokat az öngondoskodásuk fejlesztésében szeretnénk támogatni, minél több tudással, információval, tapasztalatcserével, hogy először segítséggel, majd a későbbiekben önállóan is képessé váljanak problémáik megoldásában.
Fontos volt, hogy családi program lévén a szülők számára nyújtott foglalkozások, előadások során gyermekfelügyeletet biztosítottunk a program ideje alatt!

A Végtelen Lehetőség projekt során 2021-ben két településen, Besencén és Baranyahídvégen élő családok (szülők és gyermekek) vettek részt a programban, összesen 20 család a sellyei járásból.

A rendezvény témái voltak: meseterápia, tudatos gyermeknevelés, egészséges háztartás, tudatos háztartás, adósságrendezés, lakhatás.

Meseterápia
A kitörés és felzárkózás, valamint a „soha nem késő újrakezdeni” lehetőségeit a meseterápián át közelítettük meg. A mesék jelentőségéről és fontosságáról is szó volt a gyermeknevelésben. Emellett betekintést láthattak a résztvevők a Katolikus Karitász munkájáról, feladatáról is.

A meseterápia mindazok számára lehetőséget nyújt önmaguk megtalálására és rendezésére, akik életük bármely szakaszában krízishelyzetbe kerültek: veszteségek, gyász, válás, magány, átmeneti vagy tartós egyensúlyvesztések esetén stb. A meseterápia életkortól függetlenül alkalmazható, ezért a Tizenkét hónap című görög mese segítségével beszélgettünk az élethez való pozitív hozzáállásról.
Az élet nehézségei a család bevételét is befolyásolják, mondhatni ok-okozati összefüggésben vannak. Ezeket a témákat kapcsolta össze az előadó, a háztartás-vezetés gazdaságos működtetésével. Számos összefüggés van a mesében fellelhető történetek, és a valóság között.
Számos nagyon jó és hasznos hozzászólás volt a résztvevőktől. az interaktív részben. Beszéltünk arról: Milyen hozzáállást tanúsítunk az élethez? Ki mit vár tőle? Túlélésre törekszem vagy terveim, céljaim vannak?
Előkerültek a kedvenc mesék, a meseolvasások. Beszéltünk arról is, hogy a gyermeknevelésben is nagy jelentősége és fontossága van a meséknek.
Végezetül betekintést láthattak a résztvevők a Katolikus Karitász munkájáról, feladatáról és küldetéséről is. Az interaktív előadás után közös ebéd következett, amely alatt tovább beszélgettünk az elhangzottakról és ismerkedtünk a résztvevőkkel.
A foglalkozás teljes időtartama alatt a gyermekek részére szabad játékos foglalkozások voltak szervezve.

Tudatos gyermeknevelés
Ezen a találkozón gyakorló óvodavezető interaktív előadás keretében, majd foglalkoztató foglalkozás során, indirekt tanulással sajátították el a résztvevők a gyermeknevelésre vonatkozó ismereteket. Emellett a család szerepéről a gyermek életében gondolatokat osztották meg egymással a résztvevők. Közös alkotó tevékenységgel zárul a program. Előadó Rákócziné Gyuradinovics Ildikó, a Magyarmecskei Óvoda intézményvezetője, gyakorló óvoda vezetője tartotta az előadást és a foglalkozást. Példákat hozott az óvoda életéből, az ünnepek és szokások-népszokások megéléséről és megtartásáról. Nagyon színvonalasan és érdekesen rávezette a hallgatóságot a mesék fontosságára a nevelés során, ezzel visszacsatolt az előző előadáshoz. Példákkal illusztrálta az előadását, video megosztással segítette a téma hatékonyabb megértését.

A helyi közösségekben, az Ormánságban magas a cigány lakosság aránya. Így a mindennapokban, az ünnepekben, a helyi együttélésben fontos az egymás kultúrájának, hagyományainak megismerése, elfogadása. Erre példaként az előadó anyanyelvi beszélőként a beás nyelv ismeretét, annak fontosságát is hangsúlyozta. Videóval szemléltette egy-egy ünnepség kapcsán a nyelvi kultúrák sokszínűségét
Kötetlen beszélgetésben bevonta a hallgatóságot a mesék világába, bíztatva őket az otthoni mese, mondóka és vers olvasásra.
Az előadás után kézműves foglalkozás keretében beszélgettek a közelgő ünnepekről, új szokások bevezetéséről, régi hagyományok felélesztéséről, a család összetartó erejéről. Közös koszorú készítés következett. A közös munka alatt lehetőség nyílt kötetlenül beszélgetni, a foglalkozás alatt beás cigány népzenét hallgattak a résztvevők.
A gyermekek is bekapcsolódtak a koszorú – készítésbe, a kézműves tevékenységbe.
A program végén ebéd következett, amely szintén lehetőséget adott a beszélgetésre és ismerkedésre.

Egészséges háztartás

Egészségügyi prevenció keretében, szakember beszélt ezen a foglalkozáson a tudatos és egészséges étkezésről, táplálkozásról, életmódról. A Sellyei Egészségfejlesztési Iroda két munkatársa tornával indította a napot. Nagyon tetszett mindenkinek a mozgás, amelyet körbe állva végeztünk. Az előadó ezután ráirányította figyelmünket élményalapú tanulás-, a mozgás fontosságára, arra, hogy nem elég, ha napi tevékenységeink közben jövünk-megyünk, vagy kerékpározunk, emellett tudatosabban kell mozognunk. Akár pár perces gyakorlatokkal, amelyek otthon is elvégezhetők és akár interneten is elérhetők. A családok számára az együtt mozgás öröme segíthet a konfliktusok rendezésében, az egymásra figyelésre.
Ezután beszéltünk a feszültséggel teli életünkről, valamint a feszültség levezetéséről. Nagyon jól mindenki elmondta, ki mivel oldja a benne lévő feszültséget: mobilozás, kerti munka, éneklés, filmnézés, játék, és előkerült újból a testmozgás is. Ezután 10 kérdésből álló kvízjáték következett az egészséges táplálkozásról, amelyet a kitöltés után átbeszéltünk. Ebéd előtt gyümölcsökből készült saláta készült és tájékoztatás a gyümölcsfogyasztás fontosságáról.
A közös ebéd alatt is alkalom nyílt, hogy a hasznos tudnivalóról tovább beszélgessünk.

Tudatos háztartás, adósságrendezés, lakhatás

Pénzügyi szakember segítségével nézzük meg a tudatos és olcsó háztartás fontosságát és fortélyait. A lakhatási nehézségekben és problémákban segített eligazodni a szakember.
Ismerkedő játékkal kezdte előadását Turula Kata a Magyar Máltai Szeretetszolgálat régiós szakembere, majd bizalmi játék következett, amely nagyon tetszett mindenkinek.
Ezután a jelenlevők családi feladatokat oldottak meg, amelyben a családoknak háztartási naplót kellett vezetniük. Ebben rögzítettük a kiadás és bevétel oldalt, majd újabb feladat következett, amiben el kellett dönteni a résztvevőknek, hogy milyen hitelt tudnak felvenni?
Szituációs játék is volt a családoknak, amelyben telefonon, személyesen, írásban kellett tárgyalni a szolgáltatókkal. Megtudtuk ki lehet védendő fogyasztó, hogyan lehet kérni, mi a menete és miért előnyös. Megtanulták a családok a kérelem írás szabályait és az internetes ügyintézés menetét is. Emellett spórolási technikákról is szó esett, amivel még több pénz maradhat a zsebünkben.
A résztvevők megtudhatták, hogy mi az a H tarifa és mi az előnye?
További kérdések merült fel a résztvevőktől, amelyre az előadó kimerítő válaszokat adott.
A nap zárásaként az ebéd következett, ahol tovább folytatódhatott a tanácsadás és különböző nehézségek megoldására vonatkozó javaslatok megbeszélése.

AZ AKAROM PROGRAM ELŐADÓI

Meseterápiás foglalkozás

Cselik Beátának hívnak, hittanár-nevelőtanár végzettséggel rendelkezem. Jelenleg a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye Karitász igazgatója vagyok. 12 évig dolgoztam a büntetés-végrehajtás intézményben, mint nevelőtiszt. Korábban éveken keresztül meseterápiás foglalkozásokat tartottam, melyen keresztül a résztvevőkkel közösen, az élményalapú tanulás módszerével foglalkoztunk a mesék világával a valóság tényszerűségével. A mese segít feldolgozni krízishelyzeteket, alapot teremt egy közös kommunikációra a tagok és a generációk között. A meseterápia kortól független, minden élethelyzetben alkalmazható.

Tudatos gyermeknevelés

Rákócziné Gyuradinovics Ildikónak hívnak, óvodapedagógus vagyok, 2008 óta óvónőként dolgozom a Magyarmecskei Óvodában. 2017-től óvodavezető beosztásban, emellett a Magyarmecskei Kisebbségi Önkormányzat elnöki feladatait is ellátom.

Számomra nagyon fontos a cigány identitás őrzése és tovább örökítése, ezért nemzetiségi óvodaként működünk. Mindig gyermekekkel szerettem volna foglalkozni, hogy felelős szülők legyenek egy nap. Arra törekszünk mindennap, hogy semmiben se szenvedjenek hiányt az ide járó hátrányos helyzetű gyermekek. Előadásom és a foglalkozás során a családokkal a szülő és gyermek kapcsolatáról, az együttműködésekről és közös alkotás örömén keresztül az élményekkel gazdagodtak a résztvevők.

Egészséges háztartás

A Sellyei Egészségfejlesztő Iroda (EFI) fő célja a Sellyei járásban élő lakosság testi, lelki egészségállapotának javítása. Projektidőszak alatt egyéni, csoportos és közösségi egészségfejlesztési programokat szerveztünk és bonyolítottunk le. Hátrányos helyzetű térségről van szó, ugyanakkor minden település a maga nemében egyedi, a megfelelő kommunikáció, illetve a bizalom kiépítése az egyik legfontosabb feladatunk volt az elmúlt időszakban. Ezt segítette, hogy eddigi programjainkkal már több, mint 3000 embert elértünk el, a lakosság jelentős része találkozott már munkatársainkkal valamilyen formában.

Tudatos háztartás, adósságrendezés, lakhatás

Turula Kugl Katának hívnak, 2011 óta dolgozom a Magyar Máltai Szeretetszolgálat „hiteles” adósság rendező programjában. Elsődleges célunk a bajba jutott hétköznapi emberek segítése, akik a banki hitelek miatt eladósodtak vagy kezdenek eladósodni. Pénzügyi tanácsokkal, praktikákkal látjuk el a családokat, bízva jobb anyagi körülmények reményében. Egyedi esetekkel is rendszeresen találkozunk, ezeket igyekszünk a leghatásosabb módon megoldani.

A foglalkozáson részt vett családok visszajelzései:

„Örülök, hogy végre kiszakadtam a hétköznapi problémákból és tudtunk másról is beszélni.”

„Annyira jó volt ez a program, hogy ha legközelebb lesz mindenképpen szóljanak.”

„Jó volt a közös étkezés együtt a családdal a programon.”

„A gyerekkel kevés helyre tudok menni, jó, hogy ide elhozhattam.”

„Felnőtt fejjel is jó volt hallgatni a mesét. Nem is gondoltam volna.”

„Talán mégis olvasni fogok a gyerekeknek esténként, kipróbálom.”

JEGYZETEK

Szerkesztette:
Fodor Barbara dr. Boros Julianna, Zagyva Richárd

Kiadja:
Katolikus Karitász - Caritas Hungarica

Grafikai terv, nyomdai előkészítés:
eSCom.hu

Nyomda:
Premier Nyomda

Végtelen lehetőség – Komplex felzárkóztatási modellprogram a Sellyei járásban
EFOP-1.5.1-17-2017-00005 azonosító számú projekt

caritas
hungarica

www.karitasz.hu